

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Emilie Štěpánkové a soudců JUDr. Věry Oravcové, Ph.D. a Mgr. Ivana Šindlera v právní věci žalobkyně I. ■■■■■ J. ■■■■■, bytem ■■■■■, ■■■■■, zastoupené Mgr. Markem Dejmekem, advokátem v Plzni, Denisovo náměstí 6, proti žalované **CORSAIR (Luxembourg) No 11 S.A.**, se sídlem Lucemburské vévodství, Luxembourg, Boulevard Conrad Adenauer 2, zastoupené Mgr. Soňou Bernardovou, advokátkou v Brně, Koliště 55, **o zaplacení částky 68.436,68 Kč s příslušenstvím**, k odvolání žalobkyně proti rozsudku Okresního soudu Plzeň-město ze dne 29.1.2009, č.j. 19 C 165/2008-89,

t a k t o :

I. Rozsudek soudu I. stupně se mění tak, že žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni částku 68.436,68 Kč s úrokem z prodlení z částky 68.436,68 Kč ve výši 9,25% od 15.5.2009 do 30.6.2009, ve výši 8,5% od 1.7.2009 do 31.12.2009, ve výši 8% od 1.1.2010 do 30.6.2010, ve výši 7,75% od 1.7.2010 do 26.4.2012 a dále ročně ve výši reposazby stanovené Českou národní bankou k prvnímu dni příslušného kalendářního pololetí, v němž prodlení trvá, zvýšené o 7 procentních bodů, do zaplacení, do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů a dovolacím soudem.

Odůvodnění

Napadeným rozsudkem soud prvního stupně zamítl návrh žalobkyně na zaplacení částky 68.436,68 Kč s přísl. a žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení. Žalobkyně se původně domáhala vydání rozhodnutí, kterým by soud vyloučil z výkonu rozhodnutí pohledávky s účtu u dvou peněžních ústavů s odůvodněním, že je majitelkou obou těchto účtů. Exekuce byla nařízena na majetek povinného L■■■■ J■■■■ a provedením exekuce byl pověřen soudní exekutor JUDr. Robert Pazák. Ten vydal exekuční příkazy č.j. 59 EX 127/08-37 a EX 127/08-12 dne 1.2.2008. Žalobkyně tvrdila, že závazek povinného netvoří společné jmění manželů, tedy žalobkyně a povinného. V průběhu řízení pak žalobkyně svůj návrh změnila a žádala zaplacení shora uvedené částky, když tato částka jí byla stržena z účtu a na straně žalované došlo k bezdůvodnému obohacení. Oba exekuční příkazy byly exekutorem zrušeny, avšak žalovaný částku žalobkyni nevydal.

Soud prvního stupně po provedeném dokazování dospěl k závěru, že žalovaná se bezdůvodně neobohatila. Má pohledávku za povinným. Vlastníkem účtů, ze kterých byla stržena částka, je žalobkyně, avšak neprokázala, že se jednalo o její výlučné finanční prostředky. Soud prvního stupně dospěl k závěru, že se jedná o finanční prostředky spadající do společného jmění manželů a lze je postihnout exekucí. Dále soud prvního stupně uzavřel, že žalované se nedostalo bezdůvodného obohacení, neboť se nejedná o plnění bez právního důvodu, částka byla stržena na základě vydaných exekučních příkazů, které nabyly platnosti. Posledním důvodem, pro který soud prvního stupně zamítl žalobu je závěr, že žalované nebyla poskytnuta exekutorem celá stržená částka, když exekutor tuto částku snížil o náklady exekuce ve výši 7.735,-Kč a 8.510,-Kč. Výrok o nákladech řízení odůvodnil soud prvního stupně ust. § 150 o.s.ř., a to s ohledem na charakter podané žaloby.

Proti tomuto rozsudku podala včasné odvolání žalobkyně, která setrvala na stanovisku, že závazek, který vznikl na základě toho, že povinný se zaručil za třetí osobu při splácení směnky vlastní, je výlučným závazkem povinného, netvořícím společné jmění manželů a nelze jej vymáhat v rámci exekučního řízení postižením majetku žalobkyně nebo majetku zahrnutého do společného jmění žalobkyně a povinného. Odvolací soud se ztotožnil s prvním z důvodů pro zamítnutí žaloby tak, jak byl odůvodněn soudem prvního stupně, když bylo vycházeno z judikatury Nejvyššího soudu (viz rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 21 Cdo 1774/99). Odvolací soud uzavřel, že sice nelze postihnout majetek žalobkyně proti peněžnímu ústavu, je-li majitelem účtu osoba odlišná od povinného, avšak v momentě, kdy jsou peněžní prostředky z účtu odebrány, stávají se prostředky společnými, tedy takovými, proti nimž lze výkon rozhodnutí vést. V momentě, kdy ještě nebyly peněžní prostředky vybrány z účtu žalobkyně a zaslány na účet soudního exekutora, měla žalobkyně možnost bránit se žalobou u soudu proti zcela zjevně nesprávnému postupu, podáním návrhu na vyloučení těchto prostředků z výkonu rozhodnutí. Tento postup žalobkyně zvolila, avšak krátce na to došlo k realizaci exekučních příkazů č.j. 59 EX 127/08-39 a č.j. EX 127/08-12 ze dne 1.2.2008, v důsledku čehož žaloba postrádala svého významu. Na to bylo reagováno změnou žalobního petitu, a sice na zaplacení částky 68.436,68,-Kč jako bezdůvodného obohacení žalované plněním bez právního důvodu. Za takovéto situace mohla žalobkyně dosáhnout uspokojení svého nároku jedině cestou podání návrhu na náhradu škody způsobené nesprávným úředním postupem a nikoliv návrhem na vydání bezdůvodného obohacení. To však neučinila. Odvolací soud se ztotožnil se závěrem soudu prvního stupně, že jakmile prostředky z účtů u peněžních ústavů byly realizovány, staly se prostředky

společnými, a proto napadený rozsudek v souladu s ust. § 219 o.s.ř. jako věcně správný potvrdil. Rovněž odvolací soud o nákladech řízení rozhodl podle ust. § 150 o.s.ř. ve spojení s ust. § 224 odst. 1 o.s.ř., když přihlédl k okolnostem, které vedly k soudnímu uplatnění nároku proti žalované za situace, kdy podala excindační žalobu na vyloučení pohledávky z účtů u peněžních ústavů a následně ji změnila na žalobu na zaplacení.

Žalobkyně podala dovolání proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 12.11.2010, č.j. 11 Co 347/2010-110, a Nejvyšší soud ČR svým rozsudkem ze dne 22.12.2011, č.j. 28 Cdo 1345/2011-131, rozsudek Krajského soudu v Plzni zrušil a vrátil věc k dalšímu řízení. Dovolací soud dospěl k závěru, že došlo k výkonu rozhodnutí příkázáním pohledávek z účtu dovolatelky a následnému převodu takto získaných peněžních prostředků na účet žalované. Pohledávky z účtu dovolatelky vůči jejím peněžním ústavům - bankám, zanikly. Naproti tomu žalovaná získala pohledávku z účtu vůči svému peněžnímu ústavu - bance. Došlo k nedobrovolnému postoupení pohledávek z dovolatelky na žalovanou. Dále uzavřel, že jedním z předpokladů vzniku bezdůvodného obohacení je neoprávněné získání nejen "věci", ale i jiných majetkových hodnot. Příkázáním pohledávek z účtu dovolatelky tak na straně žalované došlo k neoprávněnému získání majetkové hodnoty v podobě pohledávky žalované z účtu, která se negativně projevila v majetkových poměrech žalobkyně. Jelikož k převodu došlo bez právního důvodu (žalovaná měla hmotněprávní nárok vůči manželovi dovolatelky a nikoliv proti dovolatelce), vzniklo na straně žalované bezdůvodné obohacení. Převod peněz se nijak neprojevil v hodnotě společného jmění dovolatelky a povinného, protože jak již bylo uvedeno, pohledávka z účtu, jehož majitelem je jeden z manželů, není součástí společného jmění, ani ve výlučném majetku povinného, na který jako jediný měl být výkon rozhodnutí veden. Právní názor odvolacího soudu, dle kterého by si žalovaná mohla ponechat plnění, které v důsledku pochybení státu či soudního exekutora získala nikoli z majetku povinné osoby, ale v podstatě z majetku třetí osoby, není správný.

Odvolací soud znovu přezkoumal podle ust. § 212 o.s.ř. napadený rozsudek včetně řízení, které předcházelo jeho vydání, a to postupem dle ust. § 214 odst. 3 o.s.ř. a vázán právním názorem dovolacího soudu (§ 243d odst. 1 ve spojení s ust. § 226 odst.1 o.s.ř.) dospěl k závěru, že odvolání žalobkyně je důvodné.

Podle ust. § 451 o.z. každý, kdo se na úkor jiného bezdůvodně obohatí, je povinen obohacení vydat. Podle § 451 odst. 2 o.z. je bezdůvodným obohacením majetkový prospěch získaný plněním bez právního důvodu, plněním z neplatného právního úkonu nebo plněním z právního důvodu, který odpadl, jakož i majetkový prospěch získaný z nepoctivých zdrojů. Předmět bezdůvodného obohacení se musí podle ust. § 456 o.z. vydat tomu, na jehož úkor byl získán. Bezdůvodně se v souladu s ust. § 454 o.z. obohatí i ten, za něž bylo plněno, co po právu měl plnit sám.

Z uvedených ustanovení plyne, že předpokladem vzniku bezdůvodného obohacení je neoprávněné získání majetkových hodnot povinným na úkor oprávněného, v jehož majetkových poměrech se bezdůvodné obohacení negativně projeví.

Jak již konstatoval dovolací soud, a to zejména odkazem na svoji judikaturu, ve které rozebral postavení majitele účtu, oprávnění (nároky) majitele účtu, spočívající - obecně vzato - v tom, aby mu nebo jím určeným osobám byly na jeho žádost nebo písemný příkaz, popřípadě při splnění sjednaných podmínek, vyplaceny peněžní prostředky z účtu nebo

zůstatek účtu, představuje "pohledávku z účtu u peněžního ústavu", kterou lze postihnout výkonem rozhodnutí. Výkon rozhodnutí příkázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu může být nařízen a proveden jen u pohledávky z účtu, jehož majitelem je povinný. Jiná pohledávka z účtu není způsobilým předmětem tohoto výkonu rozhodnutí, i kdyby na účet byly vloženy peněžní prostředky povinného, případně peněžní prostředky patřící do společného jmění manželů (povinného a majitele účtu). Dovolací soud potvrdil závěr odvolacího soudu o tom, že účty žalobkyně jako manželky povinného byly v rámci výkonu rozhodnutí příkázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu postiženy neoprávněně. Avšak jak bylo řečeno dovolacím soudem, jehož právním názorem je odvolací soud vázán, v důsledku nesprávně provedeného výkonu rozhodnutí, se žalovaná bezdůvodně obohatila na úkor žalobkyně.

Za této situace odvolací soud změnil napadené rozhodnutí, a to v souladu s ust. § 220 odst. 1 písm. a/ o.s.ř. a uložil žalované zaplatit žalobkyni částku 68.436,68 Kč s přísl., a to úrokem z prodlení stanoveným dle nařízení vlády č. 142/1994 Sb. ve vazbě na ust. § 517 odst. 2 o.z. V této souvislosti se odvolací soud zabýval námitkou žalované, podle které žalobkyně neprokázala, zda a kdy byly uvedené částky vyplaceny oprávněnému, případně zda si z těchto částek ponechal soudní exekutor částky připadající na jeho odměnu. Oprávněný totiž na svém účtu neeviduje jednorázovou platbu ve výši 68.436,68 Kč ani částečné platby, z nichž by bylo seznatelné, že byly oprávněnému zaslány v rámci exekuce jako prostředky inkasované z účtu žalobkyně.

Odvolací soud dospěl k závěru, že výpisem z účtu žalobkyně bylo nepochybně prokázáno, že ve dvou částkách bylo sraženo žalované plnění a bylo převedeno na účet exekutora. Odkazem na judikaturu Nejvyššího soudu, zejména pak rozhodnutí 32 Cdo 3594/2007, dospěl odvolací soud k závěru, že skutečnost zda, kdy a případně v jaké výši dojde k předání vymožené částky soudním exekutorem oprávněnému, je věcí vnitřního vztahu mezi oprávněným a soudním exekutorem. Z tohoto předpokladu vyplývá, že takováto obrana žalované nemůže jít k tíži žalobkyně a nemůže změnit závěr o bezdůvodném obohacení žalované na úkor žalobkyně. Žalobkyně jako subjekt stojící mimo exekuční řízení není odpovědná za vnitřní procesy uvnitř tohoto exekučního řízení. Pokud takto neoprávněně vymožené plnění bylo exekutorem redukováno o úhradu nákladů exekuce, musí být tento stav napraven právě v průběhu exekučního řízení a žalované nezbyde nic jiného než vrátit celou žalovanou částku včetně příslušenství. O žalovanou částku byla neoprávněně snížena hodnota majetku žalobkyně a žalované nezbyde nic jiného než toto bezdůvodné obohacení vydat.

Výrok o náhradě nákladů řízení před soudem prvního stupně, odvolacím i odvolacím soudem je odůvodněn ust. § 224 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s ust. § 150 o.s.ř., podle kterého jsou-li tu důvody hodné zvláštního zřetele, nemusí soud výjimečně náhradu nákladů zcela nebo zčásti přiznat. Je nepochybné, že podle obecného principu úspěchu ve věci zakotveného v ust. § 142 odst. 1 o.s.ř. by právo na náhradu nákladů řízení měla žalobkyně. Jak soud prvního stupně, tak odvolací soud v předchozím řízení aplikoval při svém rozhodování o náhradě nákladů řízení ust. § 150, přihlížejíc jednak v okolnostech případu a jednak k samotnému charakteru tohoto řízení, které bylo zahájeno jako žaloba o vyloučení věci z výkonu rozhodnutí a následně, v důsledku procesní situace v exekučním řízení, změněno na žalobu na plnění. Odvolací soud vycházel rovněž z judikatury Ústavního soudu (III. ÚS 292/07), podle které je obecně nutno považovat za nespravedlivé, aby oprávněný (věřitel), který v předchozích řízeních osvědčil, že důvodně hájí svá porušená nebo ohrožená

práva nebo právem chráněné zájmy, a nyní žádá výkon příslušného rozhodnutí, byl povinován k zaplacení náhrady nákladů řízení vůči osobě, která proti němu ve sporu o tzv. excindační žalobě byla úspěšná; soud smí aplikovat § 150 o.s.ř. v řízení o tzv. excindační žalobě jen tam, kde věřitel (oprávněný) vznik nákladů řízení úspěšně straně nezavinil (např. tehdy, jestliže osoba, jež tvrdí, že má právo k majetku nepřipouštějícím výkon rozhodnutí, brání svá práva nikoli z příčiny ležící na straně oprávněného, nýbrž v důsledku jednání soudního exekutora). Obdobná situace nastala v souzeném případě, žalované nelze vytýkat procesní neúspěch v tomto řízení, když z povahy excindační žaloby je dána jeho pasivní věcná legitimace jako oprávněného v exekučním řízení. Nebylo jeho chybou, že v rámci exekučního řízení byl neoprávněně poškozen majetek žalobkyně v důsledku realizace exekučních příkazů soudního exekutora. Z těchto důvodů pak odvolací soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů včetně soudu dovolacího. O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto shodně.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku není odvolání přípustné. Dovolání je přípustné dle §237 odst. 1 písm. a/ o.s.ř. a lze je podat k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu prvního stupně ve lhůtě dvou měsíců od právní moci tohoto rozhodnutí.

V Plzni dne 26.04.2012

**JUDr. Emilie Štěpánková ,v.r.
předsedkyně senátu**

Za správnost vyhotovení:
Dana Nápravníková